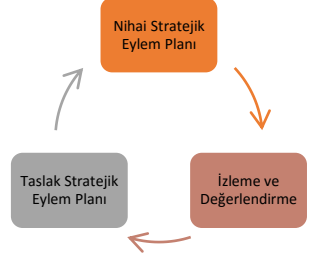

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar) ¹	İlgili kurum/kuruluşlar ²	Açıklama
YÖNETİŞİM	Daha güçlü ve etkin bir SÜSBİR	Stratejik Eylem Planı oluşturulması, izleme ve değerlendirilmesinin yapılması	K	SÜSBİR		 <p>Genel Sekreter tarafından hazırlanan yıllık Stratejik Eylem Planı, Yönetim kuruluna sunulacaktır. Gelen görüş ve önerilerle gerekli revizyonlar yapılarak Yönetim Kurulu tarafından onaylanacaktır. Yıl sonunda Genel Sekreter tarafından izleme ve değerlendirme raporu hazırlanacaktır. Hazırlanan rapor Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Gelen görüş ve öneriler doğrultusunda sonraki yılın taslak eylem planı hazırlanacaktır.</p>
		SÜSBİR'in üye olmayanlarla birebir görüşmeler yaparak ve diğer uygulamalarla üyeliklerinin sağlaması	K	SÜSBİR	GTHB, KİK	Tüm üreticilerin kayıt altına alınması ve SÜSBİR'e üye olması, SÜSBİR'in temsil yeteneğinin artması ve güçlü sektör politikasının oluşturulması açısından önemlidir. Bu yüzden SÜSBİR, üye olmayanlarla birebir görüşmeler yaparak üyeliği teşvik edecektir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarındaki ihalelerde SÜSBİR üyeliği aranması ve GTHB denetimlerinde SÜSBİR üyeliğinin sorgulanması için SÜSBİR çalışmalar yürütecektir.
		SÜSBİR'in teknik kapasitesinin güçlendirilmesi	O	SÜSBİR	TÜRKTÖB	Üyelerin teknik bilgi ihtiyaçlarının karşılanmasında zaman zaman zafiyetler oluşmaktadır. Bu nedenle mevcut elemanların eğitilmelerinin (yetiştiricilik, bitki bakım, mevzuat, bitki sağlığı vb.) yanında mevzuat ve teknik bilgi konusunda da hizmet alımı sağlanacaktır.
		SÜSBİR üyelerine yönelik satış/pazarlama çalışmalarını kolaylaştırmak için web portalı oluşturulması	K	SÜSBİR		SÜSBİR üyelerinin mevcut üretimleriyle ilgili olarak satış ve kazançlarında avantaj sağlayacak organize bir çözüm olarak üretici ve alıcıları buluşturacak bir web portalı oluşturulacaktır.

¹ **Sorumlu kuruluş(lar)**, eylemin sonuçlandırılabilmesi için yetki sahibi kurum ve kuruluşları tanımlamaktadır. Birlik ve Alt Birlikler, sorumlu kuruluş olarak belirtilmeseler bile, eylemlerin gündeme alınması, gerekçelendirilmesi ve gerekli girişimlerde bulunulması çalışmalarını yürüteceklerdir.

² **İlgili kurum ve kuruluşlar**, söz konusu eylemin birlikte gerçekleştirileceği, o eylemin yakın paydaşlarını belirten kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum /kuruluşlar	Açıklama
YÖNETİŞİM	Daha güçlü ve etkin bir SÜSBİR	SÜSBİR Üyeleri için veri tabanı oluşturulması	O	SÜSBİR	TÜRKTOB	Üyelerin ve paydaşların ihtiyaç duyacağı sektörel veri ve bilgilerin paylaşılması
		Sektör paydaşlarıyla işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla çalışma grubunun oluşturulması	K	SÜSBİR	TÜRKTOB, Diğer Birlikler, Üniversiteler, Bakanlıklar, STK'lar	Sektörde birlikteliğin sağlanması, mükerrer çalışmaların yapılmasının önlenmesi, sektör ihtiyaçlarının net olarak belirlenmesi amacıyla sektör paydaşlarından oluşan bir çalışma grubu oluşturulmalı ve bu grup belli periyotlarla toplantılar yaparak, bu koordinasyonu sağlamalıdır. Sektörün ihtiyaçlarına göre seminer, çalıştay ve kongrelerin düzenlenmesi bu çalışma grubunun önerileriyle yapılmalıdır.
		Süs bitkisindeki "süs" kavramının yarattığı olumsuz algının değiştirilmesi için "isim değişikliği" yapılması	O	SÜSBİR		Süs kelimesinin hem Bakanlık nezdinde hem de toplumda yarattığı algı sektörün, süse yönelik olduğu ve yaptığı işi perdeleyen, arka plana atan bir durum doğurmaktadır. Dolayısıyla SÜSBİR'in adının ve sektörün adının değiştirilmesi gerekmektedir.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum /kuruluşlar	Açıklama
ARGE, Yenilikçilik	Süs Bitkileri tohumluklarının ülkemizde üretiminin sağlanması ve yeni çeşitlerin geliştirilmesi	Türkiye’de çim ve mevsimlik çiçek tohumluğunun üretiminin yapılmasına yönelik altyapı çalışması yapılması	O	SÜSBİR	GTHB, Üniversiteler, Özel Araştırma kuruluşları	Üretim açığımız olan çim ve çiçek tohumunda yurtiçi üretiminin artırılması için gerekli altyapı (fizibilite, ihtiyaç analizi vb) çalışmaları yapılacaktır.
		Ticarete uygun yeni çeşit geliştirme çalışmalarının başlatılması	U	GTHB, Üniversiteler, Kamu Araştırma kuruluşları	SÜSBİR	Süs bitkilerinde yerli çeşit sayımızın azlığı sebebiyle doğal ve endemik bitki türlerinin kültüre alınması, ıslah çalışmaları ile yeni çeşitlerin geliştirilmesi önemlidir. Kesme çiçek ihracatının tek çeşide bağımlılıktan kurtarılması ithalatın azaltılması, yurtdışına ödenen royalti haklarının azaltılması için çeşit geliştirme çalışmaları önem taşımaktadır.
		Sektörel ihtiyaçların tespit edilerek Ar-Ge kuruluşları ile ortak projeler gerçekleştirilmesi	O	SÜSBİR	Üniversiteler GTHB, Ekonomi Bak., TÜRKTÖB; İhracatçı Birlikleri	Sektörün ihtiyaçlarının daha iyi takip edilebilmesi ve yürütülen projelerin sektör açısından katma değer yaratması amacı ile AR-GE projeleri yapan TÜBİTAK, AB, TAGEM vb. kurumlarla SÜSBİR ortak projeler yürütecektir. Sektörün ihtiyaçları SÜSBİR tarafından belirlenip bu kuruluşlarla paylaşılacaktır.
	Süs bitkilerinin görselliğinin yanında fonksiyonel kullanımına önem verilmesi	Fakülteler ve araştırma enstitüleriyle ortak çalışarak sürdürülebilir egzoz emisyonuna dayanıklı türlerin belirlenmesi	U	Üniversiteler, OSİB, GTHB, Belediyeler	SUSBİR	Süs bitkilerinde sürdürülebilirliğin sağlanması çevreye duyarlı yeni türlerin üretime alınabilmesi amacıyla kullanıcılar tarafından talebin yaratılması ve sorumlu kurumlar tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçların SÜSBİR aracılığıyla sektöre duyurulması.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum /kuruluşlar	Açıklama
ARGE, Yenilikçilik	Süs bitkilerinin görselliğinin yanında fonksiyonel kullanımına önem verilmesi (Devam)	Süs bitkileri üretim ve kullanımında çevre koruma ve sürdürülebilirlik konusunda hassas davranılmasına yönelik SÜSBİR'in lobi çalışması yapması/ işbirlikleri geliştirmesi ve sürdürülebilirlik göz önüne alınarak bitkilerin tavsiye edilmesi	U	SÜSBİR	GTHB, Belediyeler, OSİB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Süs bitkilerinde sürdürülebilirliğin sağlanması bilinçli üretim ve kullanım açısından, kurakçıl bitkilerin üretilmesi ve kullanılması, zehirli gazları absorbe eden bitkilerin üretimi ve kullanımı, toprak ve sulak alanlarda suyu temizleyen bitkilerin üretimi ve kullanımı, üretim alanlarında çevreye en az zarar verecek şekilde planlama ve üretim yapılması, doğal bitkilerin kullanımının sağlanması gerekmektedir. Bu amaçla, SÜSBİR iç Pazar müşterilerine yönelik olarak özellikle Belediyelere yönelik bilgilendirme ve lobi çalışmaları yapacaktır.
		Doğadan kaçak bitki sökülerinin ve bitki kaçakçılığının (yurtdışına çıkarılma) önlenmesi amacıyla toplumda farkındalığın artırılması	O	SÜSBİR TÜRKTÖB	OSİB, GTHB, İçişleri Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Doğadan kaçak sökülerin yurtdışına kaçmalarının engellenmesi farkındalığın artırılması için ilgili kurum ve kuruluşlarla farkındalık çalışmaları yapılacaktır.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum /kuruluşlar	Açıklama
REKABETÇİLİK	Kaliteli üretim ve ticaret alt yapısının geliştirilmesi	Organize Süs Bitkileri Bölgelerinin (OSB) Belirlenmesi	O	SÜSBİR	GTHB, OSİB, Yerel Birlik, Kooperatif, Dernekler, Belediyeler, TÜRKTOB	Fizibilite çalışmaları yapılarak süs bitkisi üretimine uygun bölgeler belirlenecektir.
		Organize Süs Bitkileri Bölgelerinin Kurulması (OSB)	U	GTHB, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TÜRKTOB, SÜSBİR, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, OSİB	Sektör fiziki olarak kümelenmiş durumdadır. Bu kümelenmeyi bir mevzuatla organize süs bitkilerine dönüştürmek, işletmelerdeki girdi temini, damızlık materyal temini, fide temini, alt yapı problemlerinin çözümü, teknik destek vb. pek çok sorunun çözümünü sağlayacaktır. Böylece sektör kendi içerisinde de ihtisaslaşmış olacak, (Mevsimlik Çiçek Üretimi, Soğanlı Bitki Üretimi gibi) bölgesel avantajlardan faydalanarak üretim desenleri belirlenmiş olacaktır. GTHB tarafından hazırlanacak mevzuat bu bölgelerin kurulmasını sağlayacaktır. Sektöre verilecek kredilerin de takibi kolaylaşmış olacaktır. SÜSBİR konunun takibi için gerekli lobi çalışmalarını yapacaktır.
		Kamuda atıl durumda bulunan ve sektörün kullanabileceği arazilerin uzun dönem kiralama ile sektör kullanımına açılması	U	Maliye Bakanlığı, GTHB, Orman ve Su İşleri Bakanlığı	SÜSBİR TÜRKTOB	Özellikle dış mekan süs bitkileri üretiminde uzun zaman(10 yıl ve üzeri) ve büyük arazi parçaları gerekmektedir. Üyelerin pek çoğu kiralık arazilerde üretim yapmaktadır. Şahıslardan kiralanan arazilerin imara açılması uzun vadeli kiralamalara engel teşkil etmektedir, oysa süs bitkileri üretiminde kiralanan arazilerin uzun vadeli kullanılabilmesi esastır. Mevcut kiralık arazilerde alt yapı yatırımları yapılmasının güçlüğü üretimi oldukça kısıtlamaktadır. Bu nedenle, kamuda atıl durumda bulunan ve sektörün kullanabileceği arazilerin SÜSBİR koordinatörlüğünde uzun dönem kiralama ile, proje karşılığında sektör kullanımına açılması önemlidir. Bu anlamda SÜSBİR gerekli fizibilite çalışmalarını öncelikli olarak gerçekleştirecektir.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum /kuruluşlar	Açıklama
REKABETÇİLİK	Kaliteli üretim ve ticaret alt yapısının geliştirilmesi (Devam)	Üniversite ve araştırma enstitülerinin teknik alt yapısından sektörün faydalanmasının sağlanması ve buna yönelik protokol yapılması	U	Üniversiteler, Araştırma Enstitüleri	SÜSBİR TÜRKTOB	Bununla ilgili öncelikle laboratuvar özelliklerinin tespit edilmesi için bir durum analizi yapılmalıdır. Yapılacak çalışma neticesinde söz konusu imkanların üyeler tarafından kullanılması amacı ile protokol imzalanacak ve üyeler bilgilendirilecektir.
		TSE Süs Bitkileri Kalite Standartlarının belirlenmesi	K	TSE	SÜSBİR TÜRKTOB	SÜSBİR tarafından hazırlanan ve TSE'ye teslim edilen standartların TSE Süs Bitkileri Kalite Standartları şeklinde yayınlanması konusundaki çalışmalar bir an önce tamamlanmalıdır. Çalışmalar tamamlandığı takdirde kamu ihalelerinde bu çalışmanın kullanılması esas olacaktır.
	Süs bitkisi üretim planının yapılması	İç ve dış taleplerin belirlenmesi	O	SÜSBİR	Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bak., TÜRKTOB, GTHB, Belediyeler, İnşaat firmaları	Süs bitkilerinde üretim günlük ihtiyaçlara göre yapılmakta, bu durum bazı ürünlerde yıllık arz-talep dengesizliğine ve fiyatlarda büyük dalgalanmalara sebep olmaktadır. Sektörün üretim planlamasına yardımcı olabilmek açısından, yurtdışı ve yurt içi pazarlardaki mevcut büyük proje ve talepler takip edilmeli, bununla ilgili ziyaretler (teknik inceleme gezileri) belirlenmeli ve üyelere duyurulmalıdır. SÜSBİR Belediyeler, İl Özel İdareler, Karayolları Genel Müdürlüğü ile iletişimde bulunarak yurt içi ve yurt dışındaki talepleri tespit edecektir. Yapılan tespitlerin üyelerle paylaşılması üretime doğru yönü verecek, üretim planlaması yapılacaktır.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/ kuruluşlar	Açıklama
REKABETÇİLİK	Sektörün uluslararası rekabette güçlendirilmesi	İhracata destek verilmesi	0	Ekonomi Bakanlığı, GTHB, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi	SÜSBİR	Avrupa Ülkelerinde Süs Bitkileri sektörü özellikle desteklenen bir yapı içerisinde (İspanya-İtalya-Almanya-Hollanda) Sektörün kaliteli üretiminin teşviki, uluslararası piyasada rekabet edebilmesi için ihracatçılara destek ve teşviklerin verilmesi önemlidir. Sektöre ihracat desteği verilmesi için SÜSBİR girişimlerde bulunacaktır.
	Katma değer artırılması	Süs Bitkileri için yeni kullanım alanlarının oluşturulması, mevcut bitkilere artı değer kazandırılmasına yönelik tanıtım/ bilinçlendirme çalışmaları yapılması	0	Belediyeler, İnşaat Firmaları, Kamu Kurumları	SÜSBİR	Süs bitkileri yeni faaliyet alanları oluşturarak süs bitkilerinin pazar payının artırılması (yeşil otobüs, dikey bahçe, yeşil bina, Terrarium, topiary sanatı, bonzai vb.) için sanatsal etkinliklerle mevcut bitkilerin katma değerinin yükseltilmesi önemlidir. Söz konusu kullanım alanlarına ilişkin tanıtım ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Talebi arttırmaya yönelik çalışmalar ve bitkinin hayatın bir parçası olduğu görüşü doğru kanallarla anlatılmalıdır.
	Yöreyle uygun bitki türlerinin kullanılmasının sağlanması	Uygulanacak kamu ve özel sektör projelerinde yöreye uygun bitki çeşitlerinin belirlenmesi ve uygulanmasına yönelik tanıtım çalışmalarının yapılması	0	SÜSBİR	Meslek Odaları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, OSİB, Ulaştırma Bakanlığı Belediyeler, İnşaat Firmaları	Hazırlanan projelerde otokton (Yöreyle uygun türlerin) projelendirilmesi, uygulamada tercih edilmesi böylelikle bitki dokusunun korunması ve yerli üreticinin desteklenmesi gereklidir. Özellikle Belediyelerin, kendi bölgelerine has bitki çeşitlerinin kullanımı özendirilmelidir. Bunun için SÜSBİR tanıtım ve bilinçlendirme çalışmaları yapacaktır.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

M A	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/ kuruluşlar	Açıklama
REKABETÇİLİK	Sektörün kalifiye eleman ihtiyacının karşılanması	Süs Bitkileri Meslek Liselerinin açılması	O	Milli Eğitim Bakanlığı	SÜSBİR, TÜRKTOB	Sektörde yetişmiş eleman boşluğu bulunmaktadır. Meslek yüksek okullarında, meslek liselerinde verilen eğitimlerin daha çok uygulamaya yönelik olması gerekmektedir. Bu sebeple süs bitkisi meslek okullarının çoğaltılması ve kalitesinin artırılması için SÜSBİR gerekli girişimlerde bulunacaktır.
		Ziraat ve Orman Fakültelerinde (Peyzaj Mimarlığı ve Ziraat Mühendislikleri Altında) Süs Bitkileri Anabilim Dallarının kurulması	U	YÖK ve Üniversite Yönetimleri	SÜSBİR	Mevcut durumda üniversitelerde süs bitkileri konusunda yeterli eğitim verilmediğinden ve sektör ayrı bir ihtisas gerektirdiğinden, bu alandaki boşluğun doldurulması için üniversitelerde sektöre eleman yetiştirecek ayrı bir anabilim dalı kurulması yararlı olacaktır. SÜSBİR konuyla ilgili lobi çalışmalarını yürütecektir.
		Süs bitkileri alanında lisansüstü eğitim gören öğrencilerin desteklenmesi	O	SÜSBİR	TÜRKTOB Üniversiteler	Lisansüstü tezini süs bitkileri sektörünün ihtiyacı olan konularda yapacak olan öğrencilerin SÜSBİR tarafından finansal olarak desteklenmesi ve bunların sektöre kazandırılması sağlanacaktır.
		Süs bitkisi işçilerinin eğitim alarak belgelendirilmesi	O	SÜSBİR	GTHB	Sektörde eğitimsiz çalışanlar için kursların düzenlenmesi ve belgelendirilmesi için SÜSBİR Bakanlık ile ortak çalışma başlatacaktır. Böylece, süs bitkisi işçileri belgelendirilmiş olacak, meslek olarak tanımlanmış olacaktır.
		Ara eleman ve teknikerlerin uygulamalı eğitim alması	U	Milli Eğitim Bakanlığı, MYK, Üniversiteler	SÜSBİR	Sektöre yönelik ara eleman ve tekniker yetiştiren kurumların sektör firmaları ile birlikte eğitimlerin uygulamalı hale getirilmesi için işbirliği yapılacaktır.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/ kuruluşlar	Açıklama
YASAL VE KAMUSAL DÜZENLEMELER	Mevzuatın sektör ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi	5553 sayılı Tohumculuk Kanununun ve bu Kanuna dayalı olan alt mevzuatın revize edilmesi	0	GTHB	TÜRKTOB ve Alt Birlikler	<p>Tohumculuk sektörü sürekli gelişen ve dinamik bir sektör olduğundan mevzuat da ihtiyaca göre güncellenmeli ve revize edilmelidir.</p> <p>İyi yönetim, o konudaki tedbiri alan kurumla, hakkında o tedbir uygulanacak kişi ve kurumların alınacak tedbirin hazırlanması sürecine katılmasını gerektirir. Bakanlık, mevzuat değişiklikleri veya yeni mevzuat hazırlanması sürecinde TÜRKTOB ve Alt Birliklerle işbirliği içerisinde olmalıdır.</p> <p>Kanunun bazı maddelerinin esnek olması, yoruma açık olması dolayısıyla farklı anlama ve uygulamalara yol açmaktadır. Bu kapsamda Kanunun 12. Maddesinin yeniden revize edilmesi gerekir. Örneğin, 5553 sayılı Kanunun 12. Maddesinin 3. Fıkrası bakanlıktan yetki almadan tohumluk yetiştiren, işleyen, satışa hazırlayan, dağıtan veya satan kişi ve kuruluşlara diğer ihlal halleriyle aynı miktarda idari para cezasını öngörmektedir. Oysa kayıt dışı bu eylemleri yapanların daha fazla ceza alması gerekmektedir. Kanunun bu yönde değiştirilmesi uygun olacaktır. Dolayısıyla kapatma cezasının kaldırılması gerekmektedir.</p> <p>Yine aynı maddedeki "Kapatma cezası" Türkiye'de ticari hayata olumsuz etki yapmaktadır. Kapatılan firma yeni bir işletme kurup aynı faaliyete devam edebilmektedir. Bu sorunun önüne geçilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.</p> <p>Diğer bir madde olan, 24/b maddesi (binde 3) düzenlenmeli; ciro üzerinden değil matrah üzerinden alınmalıdır. Bu hususta Ticaret Odasında uygulanan sistem örnek alınabilir.</p> <p>Alt mevzuatlarda ise; günümüz şartlarına uygun revizyonlar yapılmalıdır. Kanunun 40. Maddesi de yeniden revize edilmelidir.</p> <p>Süs bitkisi üretici belgesinin SÜSBİR tarafından verilmesi için gerekli mevzuat değişikliği yapılmalıdır.</p>

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/ kuruluşlar	Açıklama
YASAL VE KAMUSAL DÜZENLEMELER	KDV oranının düşürülmesi	Süs Bitkilerine uygulanan %18 KDV oranının düşürülmesi	0	Maliye Bakanlığı	GTHB, TÜRKTOB, SÜSBİR	SÜSBİR yürürlükteki Tohumculuk Kanununa göre kurulmuş bir Birliktir. Diğer alt birliklerle aynı Kanun ve bu kanuna dayalı ikincil mevzuatlara göre iş ve işlemleri yürütmektedirler. Ürettikleri ürün "tohumluk" kavramı kapsamındadır. Ancak mevcut algılamada tohumluk olarak değil, nihai ürün anlamında süs bitkisi olarak algılanmaktadır. Dolayısıyla süs bitkilerinin tohumluk kavramı çerçevesinde değerlendirilmesine yönelik ilgili birimlerin bilgilendirilmesi de önem arz etmektedir. Tohumculuk sektörü kapsamında tüm diğer alt birliklerin faaliyet alanındaki ürünlerde KDV oranı %1-%8 olarak uygulanmakta iken süs bitkileri sektöründe %18 oranında uygulanmaktadır. KDV oranının %1'e düşürülmesi haksız rekabeti ortadan kaldıracak ve kayıt dışılığın önüne geçecektir. Ayrıca Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı fidanlıklarda Süs Bitkisi olarak kullanılan orman ağaçlarındaki KDV istisnası sektörü olumsuz etkilemektedir. SÜSBİR oranların düşürülmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli lobi faaliyetlerine devam edecektir.
	Kamuda sektörün temsiliyetinin tek Bakanlık tarafından yapılması	GTHB VE OSİB tarafından hazırlanan mevzuattaki çakışmaların giderilmesi	0	GTHB ve OSİB	TÜRKTOB, SÜSBİR	Sektörde süs bitkileri içerisinde kullanılan bitkisel materyallerin bir kısmının orman ağacı niteliği taşımasından kaynaklı Orman ve Su İşleri Bakanlığı sektör üyelerinden Bitki Pasaportu, Ruhsatlanma, Denetim vs. gibi hususları talep etmektedir. Sektör olarak GTHB ile yürütülen prosedürlerin OSİB tarafından da istenmesi yetki kargaşasına sebebiyet vermektedir. İki bakanlık arasında görüşmeler yapılarak mevzuattaki çakışan konular ayıklanmalıdır. İki Bakanlığın sorumluluk sınırları net olarak çizilmelidir.
		Süs Bitkileri Daire Başkanlığı'nın kurulması	0	GTHB	SÜSBİR TÜRKTOB	Sektörün ulaştığı önem ve ticari hacim başlı başına temsil gerektirmektedir, bu sebeple Süs Bitkileri Daire Başkanlığı'nın GTHB bünyesinde kurulması için SÜSBİR gerekli lobi çalışmalarını gerçekleştirecektir. İl Tarım Müdürlüklerinde ise Bölgesel de olsa Süs Bitkileri Şube Müdürlüklerinin kurulması sektörün gelişimi için önemlidir.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/kuruluşlar	Açıklama
YASAL VE KAMUSAL DÜZENLEMELER	SÜSBİR'in kanunun verdiği Kamu Kurumu Niteliğindeki meslek kuruluşu sıfatını daha etkin kullanabilmesi	Ziraat Odası üyeliği istenilen durumlarda, Ziraat Odası üyeliği yerine SÜSBİR üyeliğinin yeterli görülmesi	O	GTHB, TZOB	SÜSBİR, TÜRKTOB	Sektöre verilecek tüm desteklerde meslek mensubu olmanın tek ispatı SÜSBİR üyelik belgesi olmalıdır. Süs bitkileri sektöründe destekler verileceğinde SÜSBİR üyelik belgesi dışında belge aranmamalıdır (Çiftçi belgesi, Ticaret Odası kayıt belgesi vb.) Destekleme kararlarında SÜSBİR üyeliğinin çiftçi belgesi yerine aranmasının sağlanması için çalışmalar yapılacaktır.
	Süs bitkileri sektörünün kayıt altına alınması	Denetimlerin etkinliğinin artırılması	O	GTHB, Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı	SÜSBİR, TÜRKTOB	Sektördeki denetimlerin etkinliği aşağıdaki tedbirler alınarak daha da artırılmalıdır. Sektörde faaliyet gösteren fakat kayıtlı olmayan üreticiler tespit edilerek süs bitkisi üreticisi olarak yetkilendirilerek kayıt altına alınmalıdır. Saha denetimleri artırılıp uygun davranmayanlara mevzuatın gerektirdiği cezalar uygulanmalıdır. Üretimin yoğun olan bölgelerde ürün sevkiyatları Tarım İl Müdürlüğü tarafından yapılan yol kontrolleri ile artırılmalıdır.
		Kayıt dışılığın giderilmesi için kamu ihalelerinde SÜSBİR üyeliğinin aranması	K	Kamu İhale Kurumu	SÜSBİR, TÜRKTOB	Satın alınan ürünün kalitesinin tespit ve teyit edilmesi, SÜSBİR'e kayıt olmayı desteklemek ve teşvik etmek için Kamu İhale Kurumu ihalelerinde <i>SÜSBİR Üyeliği şartı</i> aranmalıdır. Söz konusu şart yerine getirildiğinde sektördeki kayıt dışılık da azalacaktır. Bunun için SÜSBİR, ikili görüşmelerle lobi çalışmaları yapacaktır.
	İhtisas gümrüklerinin oluşturulması	İhtisas Gümrüklerinin Kurulması	O	GTHB, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı	SÜSBİR (O)	Süs Bitkileri ithalatı ve ihracatının sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi, ürünlerin izlenebilirliği açısından ihtisas gümrükleri gereklidir. Söz konusu gümrüklerin kurulmasına yönelik SÜSBİR lobi çalışmaları yapacaktır.

Tablo 44. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı (Devam)

MA	Tedbir	Eylem Önerileri	Süre	Sorumlu Kurum(lar)	İlgili kurum/kuruluşlar	Açıklama
YASAL VE KAMUSAL DÜZENLEMELER	Sektöre uygun destekleme modeli	Düşük faizli ve uzun vadeli kredi imkanlarının artırılması	O	GTHB, Ziraat Bankası	TÜRKTÖB SÜSBİR	Sektörün kayıt altına alınması ve disipline olması için verilecek destekler önemlidir. Mevcut Ziraat Bankası faiz destekli kredileri sektörün ihtiyacına yeteri kadar cevap vermemektedir. Kredi konusunda süs bitkileri yatırımının ve üretiminin teminat olarak görülmemesi, arazilerin birçoğunun kiralık olması kredi kullanımını zorlaştırmaktadır. Ayrıca işletme kredileri sektör gerçeğine uygun uzun vadeli olarak verilmemektedir (5 yıl ve üzeri).
		Alan bazlı desteklerin kullanılabilir hale getirilmesi ve destek miktarının artırılması	K	GTHB	TÜRKTÖB SÜSBİR	Sektörün ihtiyacına göre düzenlenecek bir destekleme modeli hem sektörün kayıt altına alınmasını sağlayacak, hem de tarım ihracatı lehine sektöre ivme kazandıracaktır. Mevcut destekleme araçlarına göre sektörümüzün faydalanabileceği destekleme miktarı 100 TL/dekar iyi tarım uygulaması ve 11 TL/dekar gübre-mazot desteği olarak toplam 111 TL/dekar'dır. Bu rakamlar sektörün üretim maliyetleri karşısında çok düşük kalmaktadır. Bunun yerine minimum 500 TL/dekar değerinde bir destek sektörün kayıt altına alınmasını sağlayabilir. TUIK verilerine göre 50.000 dekarlık üretim alanlarının hepsi bu desteklemeyi alsa dahi toplam 25 milyon TL sektörün alacağı toplam destek miktarı olmaktadır. Konuyla ilgili SÜSBİR ve TÜRKTÖB'un girişimleri devam edecektir.
		Tarımsal havza modellerinde süs bitkilerine de yer verilmesi ve süs bitkilerinin de tarımsal destekler kapsamına alınması	U	GTHB	SÜSBİR	Süs bitkileri üretiminin ekolojisine uygun olan bölgelerde üretilmesi ve bu doğrultuda desteklenmesi önemlidir. Şu anki havza modelinde hiçbir bölgede "Süs Bitkileri Üretim Bölgesi" ve devlet desteği bulunmamaktadır. Süs bitkileri Üretim Bölgelerinin oluşturulması ve desteklenmesi için SÜSBİR gerekli girişimlerde bulunacaktır.
	Sektörün Tarım Sigortaları kapsamına alınması	TARSİM mevzuatının genişletilerek süs bitkilerini kapsar hale getirilmesi	O	GTHB	SÜSBİR	Süs bitkileri üretiminin büyük çoğunluğu açık alanda yapılmaktadır. Mevcut TARSİM uygulamaları açık alandaki süs bitkileri üretimini sigorta altına almamaktadır. Bitki yetiştirme ortamı, yetiştirme şartları ve ürün özelliği irdelenerek mevzuatın süs bitkilerine uyarlanır hale getirilmesi konusunda SÜSBİR lobi faaliyetleri yürütecektir.

Tablo 45. Süs Bitkileri Sektörü Ulusal Strateji Eylem Planı Performans Göstergeleri

Müdahale Alanı	Tedbir	Performans Göstergesi	Birim
Yönetişim	Daha güçlü ve etkin bir SÜSBİR	*Üye sayısındaki artış *Sektörel web veri tabanlarının kullanım oranı	%
Ar-Ge, Yenilikçilik	Süs bitkileri tohumluklarının ülkemizde üretiminin sağlanması ve yeni çeşitlerin geliştirilmesi	*Ulusal/uluslararası kuruluşlarla yapılan proje sayısı, bütçesi *Türkiye’de geliştirilen çim ve mevsimlik çiçek tohumluk sayısı	Adet / TL Adet
	Süs bitkilerinin görselliğinin yanında fonksiyonel kullanılmasına önem verilmesi	*Çevreye duyarlı yeni türlerin kullanım oranı (örneğin Belediyelerin satın alımlarındaki değişim)	%
Rekabetçilik	Kaliteli üretim ve ticaret altyapısının geliştirilmesi	*Kurulan süs bitkisi OSB sayısı *Süs bitkisi üreticilerine uzun dönemli kiralanılan arazi sayısı *Kaliteli süs bitkisi üretimindeki artış	Adet % %
	Süs bitkisi üretim planının yapılması	*Kayıt dışı üretim ve ticaretteki azalış oranı	%
	Sektörün uluslararası rekabette güçlendirilmesi	*Süs bitkilerinin ihracatındaki artış *Süs bitkilerinde ithalat oranlarındaki azalış	% / Yıl
	Katma değer artırılması	*Süs bitkileri üretimindeki yeni uygulama sayısı *Çeşit/uygulama başına ticaret hacmi miktarı	Adet TL
	Yöreyle uygun bitki türlerinin kullanılmasının sağlanması	*Yöreyle uygun bitki türlerinin kullanımındaki artış ve parasal değer	%/ TL
	Sektörün kalifiye eleman ihtiyacının karşılanması	*Sertifikalendirilen/belgelendirilen ara eleman sayısı *Süs Bitkileri Meslek Liselerinin açılması *Uygulamalı eğitim gören tekniker/ara eleman sayısı	Adet
Yasal ve Kamusal Düzenlemeler	Mevzuatın sektör ihtiyaçlarına yönelik düzenlenmesi	*Düzenlenen mevzuat sayısı *Süs bitkisi üretimindeki artış	Adet %
	KDV oranının düşürülmesi	*KDV oranındaki düşüş	%
	Kamuda sektörün temsiliyetinin tek Bakanlık tarafından yürütülmesi		
	SÜSBİR’in kanununun verdiği kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu sıfatını daha etkin kullanabilmesi	*Üye sayısındaki artış	%
	Süs bitkileri sektörünün kayıt altına alınması	*Kayıt dışı üretimdeki azalış *Alt Birlik üye sayısındaki artış	% %
	İhtisas gümrüklerinin oluşturulması	*Oluşturulan gümrük sayısı	Adet
	Sektöre uygun destekleme modeli	*Alan başına destek miktarı	da/TL
	Sektörün tarım sigortaları kapsamına alınması		

